

Инга Погребняк

КОНТЕКСТ ЕПОХИ В ЕПІСТОЛЯРИИ БОРИСА ГРИНЧЕНКО

В статье рассматриваются ведущие концепты эпистолярия Бориса Гринченко со знаковыми фигурами конца XIX — начала XX века. Внимание сосредоточено на тематическом диапазоне писем, а именно: украинская литература, литература, книгоиздание и национальный театр. Определены коммуникативные коды переписки, отмечено сочетание общественного и лично-личностной окраски эпистолярных диалогов, что позволяет глубже осмыслить культурные основы обозначенной эпохи, а также очертить общий пафос всего эпистолярия — служение украинской национальной идее.

Ключевые слова: эпистолярный, переписка, концепты, коммуникативные коды, общественное, лично-личностное.

Inga Pogrebnyak *перевірити за паспортом*

CONTEXT OF EPOCH IN EPISTOLARY BY BORYS GRINCHENKO

The article deals with leading concepts of Borys Grinchenko's epistolary with famous persons of the late 19th — early 20th centuries. Thematic range of the letters is traced, in particular Ukrainian literature, literature, book publishing and national theatre. Communication codes of correspondence are defined, combination of public and private epistolary coloring of dialogues are highlighted, that allow to understand better cultural foundations of the certain epoch as well as outline the general pathos of the whole epistolary — to serve the Ukrainian national idea.

Key words: epistolary, correspondence, concepts, communication codes, public, private.

УДК 821.512.161

Ірина Прушковська

ТУРЕЦЬКА ПОЕТИЧНА ТРАДИЦІЯ КІНЦЯ ХХ — ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

У статті автор досліджує сукупність характерних ознак, естетичну природу новітньої турецької поезії як репрезентанта турецької національної картини світу. Визначаючи наступність розвитку турецької поезії кінця ХХ — початку ХХІ ст., автор статті простежує динаміку черговості в поступі турецької новітньої поезії, її тематичний спектр. Побічно розглядаються політичні фактори, які вплинули на формування тематики поетичних творів. Особливу увагу зосереджено на новій літературній течії «енібютюнджю», її впливові на розвиток сучасної поетичної традиції.

Умовний поділ на часові періоди (1980–1990-ті рр., 1990 рр. — 2000-ні рр.) формування сучасної турецької поезії сприяв визначенню істотних ознак основних літературних напрямків і течій, фіксації процесу виникнення постмодерністського начала. Аналіз фактичного матеріалу уможливив виокремлення проблематики поетичних творів турецьких авторів, а саме соціальну, буденну, особистісну. У пропонованій розвідці досліджуються імена турецьких митців (Ю. Бал, Д. Мадак, А. Календер, Л. Мюльдюр), а також подаються уривки з їхніх поетичних доробок у перекладі українською.

Ключові слова: турецька поезія, національний доробок, поетична творчість, тематика, естетичний.

На тлі інтелектуальних досягнень України тюркологічні студії, присвячені літературним явищам кінця ХХ — початку ХХІ ст., викликають неабиякий інтерес. **Мета** розвідки полягає у розкритті сутнісних характеристик

новітньої турецької поезії, естетичної природи репрезентанта турецької національної картини світу. Завданням дослідження є визначення наступності розвитку турецької поезії кінця ХХ — початку ХХІ ст., основних напрямів

у поступі турецької новітньої поезії, її тематичного спектра.

Дослідження турецької поезії в українському сходознавстві представлені науковими працями А. Кримського, Д. Пасічник, К. Шпорт, Г.І. Халимоненка, літературними перекладами М. Мірошниченка, Д. Пасічник, І. Прушковської, Г. Халимоненка. Динаміка ж розвитку турецької постмодерністської поезії розглядається вперше, чим і обґрунтовується новизна розвідки.

Турецька поезія нового періоду постає з усього комплексу літературних явищ давньої доби. Так, поезія кінця ХХ ст. формувалася як своєрідний супротив попереднім тенденціям: якщо 60-ті рр. — це суцільний соціальний реалізм, то на початку 70-тих турецькі поети знову звертаються до лівоцентристської тематики «кемалістського» спрямування. На початку 80-х рр. ХХ ст. спостерігається переосмислення естетичної мети поезії і на перший план виходить бажання творити заради естетичної насолоди, відкидаючи політичне тло. Формується певна поетична еліта, творчий доробок якої важко піддається характеристиці через розмитість стилів і переплетення різних літературних напрямів і течій, таких, як реалізм, модернізм, постмодернізм (Метін Джеляль, Аднан Озер, Бакі Асільтюрк, Тугрул Танйол, Хайдар Ергюлен) [7, 298]. Автор праці «Поетика турецького вірша покоління 80-тих» (2006) Бакі Асільтюрк виділяє такі характерні риси поезії доробку турецьких поетів 80-х, як метафізичність (Іхсан Деніз, Лале Мюльдюр, Гюльселі Інал), традиційність (Осман Хакан, Сефа Каплан), реалізм (Агмет Ерхан, Саліх Болат, Шюкрю Ербаш, Метін Дженгіз), маргінальність (Кючюк Іскендер), фольклорність (Яшар Мірач, Аднан Озер, Хюсейн Ферхад, Муратхан Мунган), розповідний характер (Шавкар Алтинель, Тургай Фішекчі), символізм (Тугрул Танйол, Хайдар Ергюлен, Метін Джеляль, Акіф Куртулуш, Енвер Ерджан) [1, 24].

У грудні 1987 р. про себе заявляють так звані «енібютюнджю» (Вейсель Чолак, Метін Дженгіз, Сеїт Незір, Хюсейн Хайдар, Тугрул Кескін) — поети, яких надихала «політична гласність» і які виступали проти імперіалізму й капіталізму. На першому плані поезії представників «енібютюнджю» постає індивід. Серед тогочасної літературної еліти (Джевдет Андай, Асим Безірджі, Мустафа Онеш, Мегмет Доган, Джемаль Сурейя, Агмет Октай) виникали суперечки стосовно нової течії, багато хто критикував, багато хто дотримувався принципів маніфесту представників нової течії, а саме: поезія «енібютюнджю» не має «товаришувати» із політикою, вона має бути діалектикою індивіда, який розуміється на своїй трагедії, має поєднувати нове із традиційним, бути хаотичною, як життя, й водночас організованою, як життя, тощо. Складні політичні умови 80-х

сприяли розвитку цієї течії, адже саме політичні питання були під заборону, тому турецькі майстри слова масово почали звертатися до класичної літератури, міфології, любовної лірики тощо. У 80–90-ті рр. ХХ ст. поетична еліта складалася з турецьких поетів «шістдесятників» — представників соцреалістичної поезії, представників течії «ікінджи ені» (другі нові) — модерністи (Хільмі Явуз, Оздемір Індже, Атайол Бехрамоглу, Ісмет Озель, Сюрейя Берфе), а також поетів нової генерації, постмодерністів (Еніс Батур, Ебубекір Ероглу, Муратхан Мунган, Хайдар Ергюлен та ін).

Турецька поезія початку ХХІ ст. вступила у стадію саморефлексії і почала своє існування як вид мистецтва, а не вид суспільного опору. У ній співіснують різні тенденції розвитку, адже представлена вона кількома поколіннями поетів («старше» покоління — Г. Акин, А. Теллі, І. Берк, А. Гюнтан, М. Гюрпинар, Н. Джумали, Г. Інал, А. Календер, Т. Офлазоглу, С. Сезер, А. Теллі, Х. Явуз; «середнє» — А. Акова, Б. Асільтюрк, Ю. Бал, С. Ерьозчелік, Д. Мадак, М. Мунган, Л. Мюльдюр, Т. Нар, М.З. Сачлиоглу; «молоде» — П. Онат, С. Ишин), а її жанрово-тематичні пріоритети різноманітні. Автори надають перевагу ілюзорно-предметному зображенню своїх ідей і думок. У сучасній турецькій поезії переважає верлібр. На окрему увагу заслуговують фігурні вірші (А. Теллі, Ю. Бал, А. Акова, С. Ишин). Однією з особливостей рецепції турецьких поетів 2000-х рр. є застосування мультимедіа, перформансів, покладання віршів на музику (А. Теллі, Д. Мадак, М. Мунган, М.З. Сачлиоглу).

Варто зазначити, що поезія не користується особливою популярністю серед сучасного турецького читача, на відміну від романістики. Однією з найбільших проблем, на думку поетеси Б. Кескін, є те, що сьогоденне покоління користується переважно мовою технологій, 300–500 слів їм достатньо, аби зрозуміти одне одного, і майже не має почуттів, дійсного сприйняття, сердечності. Разом із тим поетеса наголошує на тому, що поезія — це єдине мистецтво, яке найбільш розвинулося в Туреччині за останні 150 років: *«Турецька мова — мова поезії. Я з легкістю можу назвати найкращих 25 поетів, які за останні 150 років лишили незмінний слід в турецькій культурі. Чи можете ви назвати 25 архітекторів, чи політиків? Навряд чи. Чи створили ми за цей час якісь пречудові міста? Чи винайшли роман? Чи маємо пречудовий кінематограф?.. Читачів поезії завжди набагато менше, аніж читачів романів, і тому читач поезії має бути особливим у порівнянні із читачем прози»* [11].

Турецький літературний критик Серкан Енгін у статті «Цирк постмодерністського вірша» (2011) також говорить про максимально низьку кількість поціновувачів поезії в Туреччині, наголошуючи на проблемі якості сучасних турецьких

віршів: «Рано чи пізно всі ці постмодерністські вірші поповнять мистецьку сміттєву купу, а зараз вони відвертають від самої поезії і так малу кількість її поціновувачів» [2, 17]. С. Енгін гостро висловлюється стосовно турецької постмодерністської поезії, вважаючи її нічим іншим, як «сукупністю слів і літер, які не несуть глибокого значення і моралі, які відображають лише внутрішні проблеми автора, що не зворушують читача. Це просто егоїстична і забаглива гра текстів... У таких віршах людина — пластиковий матеріал. Немає у них людини, що живе, переживає, кохає, радіє. Автори пишуть лише про себе і для себе...» [2, 18]. Турецький журналіст, письменник Сефа Коюнджу, спілкуючись із колегами на форумах, також критично висловлюється щодо турецької постмодерністської поезії. На його думку, контамінація традиційних (розмір хедже, аруз) і нових елементів (білий вірш, вірш-розповідь) однозначно не на користь остаточного результату подальшого розвитку поезії як справжнього мистецтва [9].

На захист турецької поезії постмодерної доби виступає турецька дослідниця з університету Хаджеттепе Гонджа Гьокальп-Альпарслан. Вона переконана, що всі нововведення лише прикрасили, забарвили турецьку поетичну мову, особливо фігурні вірші, завдяки яким відкрилися нові горизонти для поціновувачів турецької поезії [3, 8].

Аналізуючи турецьку постмодерністську поезію, констатуємо невеликий відсоток авторів-жінок порівняно із поетами-чоловіками. Серед небагатьох варто назвати Г. Акин, М. Гюрпинар, Б. Кескін, Г. Інал, А. Календер, Д. Мадак, Л. Мюльдюр, С. Сезер.

Тематична палітра турецької поезії доби постмодерну представлена як соціальною, особистісною, так і буденною проблематикою. Це і тема смерті, небуття, самотності, любові, насилля, гендеру. Так, вірш Бірхан Кескін і Асли Серін «Зброя — в наших руках» (2015), розміщений на веб-сайті поетичної серії «160-тий кілометр», присвячено проблемі насилля над жінками в Туреччині. Авторки зазначають, що працювали над віршем протягом двох місяців, коли майже кожного дня приходили звістки про нові й нові жертви. Останні рядки були написані після жорстокого вбивства молоді студентки Озгеджан Аслан (2015):

Bütün kadınlara bundan böyle başka türlü "ateşli" olmayı "şiddetle" öneriyorum Aslı Çıkıp iki oda bir salondan Ateşli silahlar elimizde, Uma'nın kılıcı belimizde, Savunma ve dövüş sanatlarında ustalıklı. anıtsayac'ta bu kadar kadın ismi yeter, Yeter artık, yeter çikalım zivanaadan [8].

*І тепер, Асли, я раджу усім жінкам бути «запальними»,
Вибратися з чотирьох стін,
З запальною зброєю в руках, мечем за поясом,
З умінням боротися і захищатися.
І досить вже жіночих імен,
викарбованих на могилах, досить,
Досить цих смертей, час боротися
(Переклад наш. — І.П.).*

Опозиція життя-смерть прочитується у поезії Дідем Мадак (1970–2011), особливо у більш пізніх творах, відчувається біль і спроба схопитися за життя. Це пов'язано насамперед із невиліковою хворобою авторки, страждання від якої залишили свій слід у творчості:

'Ah'lar Ağacı

*Bir ilaç içsem bari diye düşündüm,
Biraz kolonya sürünsem,
Ferahlasam, pencereyi açsam...
İç ses diye söyledim,
Ardından Yıldırım Gürses...
Aptal aptal güldüm bir de buna.
Auşecik vazoyu kırıyor
Ve 'tamir et bakalım' diyordu babasına.
Yapıştırsam da parçalarını hayatımın
Su sızdırıyordu çatlaklarından...
Güçlü bir el silkeledi beni sonar
Sanırım Tanrı'nın eliydi.
Sayamadım kaç ah döküldü dallarımdan...
[5, 12].*

Дерево «Ох»

*Подумала собі, може ліків випити,
А може освіжити собі руки одеколоном,
Щоб легше стало, може вікно відчинити?..
«Внутрішній голос», — сказала я собі.
А тут раптом грім, блискавка...
А я ще так посміялася над цим.
Маленька Айше розбила вазу
І каже батькові: «Поремонтуй-но».
Навіть якщо я склею шматки свого життя,
Все одно через тріщини просочується вода...
А потім сильна рука мене трохи трусонула
Певно, то була Божа рука.
Я тоді вже не могла й порахувати,
Скільки «охів» злетіло з моїх гілок...
(Переклад наш. — І.П.)*

Творчість більшості сучасних турецьких поетів представлена досить широкою тематичною палітрою, майстрам слова вдається говорити щоразу про щось нове або наболіле. Наприклад, поетеса Меліса Гюрпинар (1941–2014) у вірші «Нічні нотатки» (1981) створює майже автобіографічну атмосферу з емоційним ефектом. З перших рядків ми дізнаємося про таємниці 14-річної дівчини, її потаємні почуття, розвиток яких набирає обертів з кожним новим рядком:

*ben ondört yaşımdaydım
ilk şiirlerimi yazdığımda
ve ilk aşık olduğumda bisiklete binen
bir oğlana — ama ondört yaşında hiç
aşk şiiri yazmamış olmamı
aşkı anlamadan hiç konuşmayan
bir sağduyuya mı bağlamalı —
sonra okulda bir ablaya aşık olacaktım
sonra saçları oluklu mukavva gibi
dalgalı yaşlı bir memura
sonra — inanmayacaksın belki—
sinemada yer gösteren bir adama [4, 10].*

*Було мені чотирнадцять,
коли я вперше написала вірша,
І коли вперше закохалася —
у хлопця на велосипеді.
Але те, що я не писала у тому віці
віршів про любов,
Певно можна пояснити тим,
що я не розуміла цих почуттів.
Потім я ледве не закохалася у дівчину,
старшу за мене,
А потім у старого чоловіка
з кучерявим волоссям,
А потім — не повіриш,
у чоловіка в кінотеатрі,
Який показав мені, де сісти
(Переклад наш. — І.П.).*

З майже інтимної тематики авторка вдало переключується на глибокі, подекуди важкі для осмислення людиною теми, наприклад, до теми смерті, кінця («Невже можна затушити вогонь слізьми?»). У вірші «Тиша і суперечка» М. Гюрпинар досить завуальовано, навіть стримано (лише перший й останні рядки видають ідею) торкається і до сьогодення популярної серед турецьких авторів різних жанрів теми військового перевороту 12 вересня.

Смерть, протести, бідність, любов, розлука, урбанізація — досить похмурою, але актуальною видається тематика віршів Бірхан Кескін (1963), назви яких говорять самі за себе («Мурашка», «Глибокий час», «Камінь», поетична збірка «Бідний кліщ» (2016)).

Серед сучасних турецьких поетів можна вирізнити й тих, які зосереджуються переважно на одній тематичі. Цим вирізняється Сеннур Сезер (1943–2015), феміністична спрямованість якої виразно відбивається на її творчості:

*Direnç doğuran kadına
Tirnaklarını etine geçir bağırma
Isır kanat dudaklarını parçala
Bırakma yaşamayı bırakma umudu
Daha çok yok sabaha
Yorulur gövdene inen sancılar
Acılar bakırBeklemeyi bil [10].*

Звернення до жінки, що народжує витримку

*Не кричи, нігтями стисни шкіру,
Закуси губи, пошматуй,
Не лишай життя, не лишай надії,
Мало вже лишилося до ранку.
Цей біль, що стомлює тіло,
Умій чекати...*

(Переклад наш. — І.П.).

Аріфе Календер (1954) своєю еротичною поезією кидає виклик не лише сучасним турецьким майстрам слова, але й усій генерації турецьких поетів. Вона відверто звертається до теми чоловічого тіла («Кохання», «Божевільний мед», «Кохання — мегаполіс», «Усе, що сором, мені близьке», «Люблю тебе, Агмете!»). Часто можна почути критику на адресу Аріфе Календер морального характеру, прохання бути більш стриманою в образах. Але сама авторка наполягає на правомірності свого вибору, вважаючи, що тема чоловічого тіла нічим не поступається багатовіковій темі жіночого [6, 3].

Творчість Лале Мюльдюор (1956) можна сприймати як своєрідний тематичний антипод поезії С. Сезер і А. Календер. Адже у віршах Л. Мюльдюор повністю «стерте» відчуття статі. Хоч вони і сповнені почуттів, емоцій, думок, але жодне слово не виказує «хазяїна» цих почуттів («Біле», «Рис», «Брязк скла»).

Бакі Асільтюрк (1969) дотримується думки про важливість так званого «родовитого вірша», у суть якого закладає контамінацію турецького та європейського літературного досвіду, уникнення протонародної лексики, важливість збереження і продовження національних мистецьких традицій. Поетичним текстам Б. Асільтюрка, написаним переважно у 2000-ні рр., притаманна чітка організація, рядки мають свій репертуар маніфестації, а саме горизонтальну симетрію («Враження від віддзеркалення», «Дурні літери», «Доля кожного дерева», «Сором і напад»).

Гюнтан Агмет (1955) — такий собі поет-відлюдник. Ще на початку своєї літературної кар'єри позиціонує себе як соціал-демократ, він близький, зрозумілий («Білий Пежо»). Після довготривалої паузи у літературній діяльності А. Гюнтан повертається до читача чужим, не завжди зрозумілим, важким для сприйняття. Поет замикається в собі, веде діалог-монолог відлюдника, ставить запитання і сам шукає відповіді. Основною характеристикою пізніх його творів є навантаження думками у дужках, лапках, що, з одного боку, створює атмосферу власного стилю, з іншого — відштовхує пересічного читача («Ромео і Ромео» (1995), «Подвійне повторення» (1999), «Судова книга» (2005)).

Поетичний доробок Ільхана Берка (1918–2008) — мистецтво для насолоди. Сам автор, позиціонуючи себе як «революціонера» у традиційному

вірші, вважає марною справою шукати зміст і значення у поезії, адже вона має бути просто гарною, для задоволення («Книга книг» (1984), «Гарна річка» (1988), «Хай живуть цифри» (1999), «Я йду» (2008)).

Теллі Агмет (1946) — один із небагатьох поетів, завдяки яким ми констатуємо вдале співіснування в літературі постмодернізму із соцреалізмом. Уся поезія А. Теллі написана простою, зрозумілою мовою на такі буденні, класичні теми, як кохання, сум, самотність, ревності («Може, я ще прийду» (1984), «Ніда» (2010)). Вагомість творчості А. Теллі полягає ще й у активній популяризації фігурного вірша, разом з Юсуфом Балом (1975) та Серканом Ишином (1976).

Завдяки колосальному таланту романіста, драматурга і поета однією з унікальних постатей турецького літературного постмодерну можна вважати Муратхана Мунгана (1955) Характерними рисами творчості М. Мунгана є підвищений критицизм, відмова від будь-якої ідеалізації при розгляді людської сутності, деідеологізація й деполітизація. Найвиразнішою особливістю творчості М. Мунгана є активне звернення до національно-культурної особливості, яка, не втрачаючи своєї специфіки й гетерогенності, позбавляється замкнутості, стабільності, поєднується із інонаціональними культурними компонентами — кодами західної культурної традиції (поетична збірка «Диван для чоловіків» (2001)). Застосування М. Мунганом етнографічного фольклоризму для розкриття

художньої ідеї поетичних творів є своєрідним прагненням розвивати національну літературу на національному ґрунті.

Отже, істотними характеристиками новітньої турецької поезії є політична табуованість (кінець ХХ ст.), фольклорність, метафізичність, естетичність, національна маркованість. У турецькій літературі, зокрема у поезії, кінця ХХ — початку ХХІ ст. гармонійно співіснують соціальний реалізм і постмодернізм, який є результатом змін, що виникли в соціально-суспільному устрої Туреччини і спричинили пошук нових художніх засобів. Сучасні турецькі поети найвиразніше послуговуються верлібром, фігурним віршем. Щодо форми сучасної турецької поезії, то варто виділити драматичну, ліричну поезію, поезію прозою. Безумовно, складно у межах однієї статті розкрити у повному обсязі картину розвитку сучасної поетичної традиції Туреччини. Разом із тим, опрацьований фактичний матеріал, а також наявність численних перекладів поетичного доробку сучасних турецьких поетів (Г. Акин, М. Мунган, Л. Мюльдюр), отриманих ними літературних нагород (премія ім. Аркадаша З. Озгера, ім. Бехчета Айсана, ім. Бехчета Неджатігіля, ім. Седата Сімаві), дають підстави стверджувати, що новітня турецька поезія постає сьогодні одним із помітних конститuentів турецької літератури і є благодатним матеріалом для подальших розвідок.

ДЖЕРЕЛА

1. Asiltürk B. Türk şiirinin poetikası 1980 kuşağı / Baki Asiltürk. — İstanbul: Toroslu Kitaplığı, 2006. — 214 s.
2. Engin S. Post Modernist şiirler sirki / Serkan Engin // İnancıl dergisi. — Sayı 263–264, 2012. — S. 16–22.
3. Gökalp-Alpaslan G. Türk edebiyatında somut (görsel) şiir / Gonca Gökalp-Alpaslan // Türkbilig, 2005/10. — S. 3–16.
4. Gürpınar M. Gece Yarısı Notları / Melisa Gürpınar. — İstanbul: Remzi Kitabevi, 1994. — 128 s.
5. Madak D. Ah'lar ağacı / Didem Madak. — İstanbul: Metis yayıncılık, 2016. — 76 s.
6. Kalender A. Kadın, şair ve erotizm / Arife Kalender // Artful Living, 04 Nisan 2014. — S. 1–4.
7. Yeni Türk Edebiyatı (1839-2000) El kitabı [Korkmaz R. ve ötekiler...]. — İstanbul: Grafikler yayıncılık, 2005. — 454 s.
8. Keskin B., Serin A. Ateşli silahlar elimizde / Birhan Keskin, Aslı Serin // 160ıncı kilometre. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://160incikilometre.com/2015/02/16/atesli-silahlar-elimizde-umanin-kilici-belimizde-yeter-artik-yeter-cikalim-zivanadan-birhan-keskin-ve-asli-serinden-bir-siir>
9. Koyuncu S. Türk şiiri nereye? / Sefa Koyuncu // Keag Kuantum Edebiyatı Araştırma Grubu. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://groups.google.com/forum/#!msg/keag>
10. Sezer S. Direnç doğuran kadına / Sennur Sezer. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://sendeyim.net/siirler/sennur-sezer/direnc-doguran-kadina-siiri>
11. Yeni H. Birhan Keskin'le birkaç saat / Hacer Yeni // Elle. Metis söyleşiler. Eylül 2009. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.metiskitap.com/catalog/interview/3028>

Ирина Прушковская

ТУРЕЦКАЯ ПОЭТИЧЕСКАЯ ТРАДИЦИЯ КОНЦА ХХ — НАЧАЛА ХХІ в.

В статье автор исследует совокупность отличительных признаков новой турецкой поэзии, ее эстетическую природу как репрезентанта турецкой национальной картины мира. Определяя

преимущество развития турецкой поэзии конца XX — начала XXI в., автор статьи проследит динамику очередности в развитии турецкой новейшей поэзии, ее тематический спектр. Косвенно рассматриваются политические факторы, которые повлияли на формирование тематики поэтических произведений. Особое внимание сосредоточено на новом литературном течении «енибутюнджу», его влиянии на развитие турецкой современной поэтической традиции.

Условное разделение на временные периоды (1980-е — 1990-е гг., 1990-е — 2000-е гг.) формирования современной турецкой поэзии способствовало определению существенных признаков основных литературных направлений и течений, фиксации процесса возникновения постмодернистского начала. Анализ фактического материала способствовал выделению проблематики поэтических произведений турецких авторов, а именно социальную, будничную, личностную. В предлагаемой разведке исследуются имена турецких художников (Ю. Бал, Д. Мадак, А. Календер, Л. Мюльдюр), а также подаются отрывки из их поэтических доработок в переводе на украинский язык.

Ключевые слова: турецкая поэзия, национальное наследие, поэтическое творчество, тематика, эстетический.

Iryna Prushkovska

TURKISH POETIC TRADITION OF LATE 20th — EARLY 21st CENTURY

The author examines the totality of the distinguishing features of the new Turkish poetry, its aesthetic nature as representator of Turkish national picture of the world. In determining the continuity of the Turkish poetry of the late 20th — early 21st century, the author traces the dynamics of priority in the development of modern Turkish poetry, its thematic spectrum. Indirectly considered political factors that have influenced the formation of the subject matter of poetry. Particular attention is focused on the new literary movement “yenibutundju” its impact on the development of modern Turkish poetry tradition.

Conditional division into time periods (1980—1990s, 1990—2000s), the formation of modern Turkish poetry contributed to the definition of the essential features of major literary movements and trends, fixation of the emergence of the postmodern beginning. An analysis of the factual material contributed allocation perspective poetic works of Turkish authors: social, daily, personal. In this article the Turkish poets names, which are new for the Ukrainian orientalism are introduced (J. Ball, D. Madak, A. Kalender, L. Myuldyur), as well as the excerpts from their poetic heritage translated into Ukrainian are presented.

Key words: Turkish, poetry, national, poetry, subjects, aesthetic.